



ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Brno

Inspekční zpráva

Mateřská škola, Tvořihráz, okres Znojmo

Tvořihráz 148, 671 34 Horní Dunajovice

Identifikátor zařízení: 600 126 170

Zřizovatel: Obec Tvořihráz, okres Znojmo

Tvořihráz 169, 671 34 Horní Dunajovice

Školský úřad Znojmo, Rudoleckého 21, 669 02 Znojmo

Termín konání inspekce: 11. 5.- 12.5.2000

Čj.	126 109/2000-11025
Signatura	ol6at115

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Jednotřídní mateřská škola je umístěna ve staré, dobře udržované budově. Prostorové podmínky pro realizaci výchovně vzdělávací činnosti jsou zde optimální (škola byla původně dvojtřídní). Do MŠ dojíždějí děti z okolních obcí, v současné době je zapsáno 25 dětí.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Plánování vychází z Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy a je doplněno o náměty z publikací Jaro, Léto, Podzim, Zima (Gebhartová, Opravilová, Portál 1998). Tyto materiály tvoří rámec pro zpracování vlastních, tématicky zaměřených, měsíčních plánů. Vybrané cíle jsou formulovány obecně, nejsou dostatečně diferencovány vzhledem k věkovým a individuálním zvláštěnostem dětí a nerespektují vždy didaktické zásady. Také jejich návaznost na předchozí poznatky dětí je spíše ojedinělá. Plánování není prováděno v integrovaných celcích, nepostihuje přirozené logické souvislosti a nejsou v něm rovnoměrně zahrnuty všechny složky vzdělávací činnosti.

Úroveň plánování a příprava vzdělávací činnosti je spíše průměrná.

Podmínky vzdělávací činnosti

Výchovně vzdělávací činnost zajišťují dvě pedagogické pracovnice s plným pracovním úvazkem, které splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Doba souběžného působení obou učitelek není vždy využita zcela promyšleně a efektivně. Rozvržení pracovní doby je přizpůsobeno spíše dopravnímu spojení, souběžné působení učitelek není vždy zajištěno.

Škola má k dispozici velkou zahradu, kterou však využívá jen částečně. Školní zahrada, která působí zanedbaným a neudržovaným dojmem (poškozené houpačky, sklad hraček, který slouží současně k odkládání nepotřebných věcí apod.), neposkytuje bezpečné a funkční zázemí a neumožňuje rozvoj rekreačních a relaxačních činností dětí. Také z dotazníků pro rodiče vyplynulo, že s vybavením školní zahrady nejsou spokojeni. Vybavení školní zahrady je spíše podprůměrné.

Prostorové podmínky i vnitřní uspořádání školy umožňuje realizaci vzdělávací činnosti i rozvoj přirozeného pohybu. Děti mají k dispozici velkou hernu s několika centry hrových aktivit, ložnici, jídelnu. Pro řízené, zejména pohybové činnosti využívají učitelky původní, nyní uvolněnou třídu. Estetika školy je na průměrné úrovni, aktivní zapojení dětí a jejich spoluúčast na výzdobě tříd a ostatních prostor školy není zřejmé. Ředitelka dle finančních možností inovuje zastaralý fond hraček a pomůcek, úroveň vybavení hračkami a pomůckami je standardní. Didaktická technika je funkční a je účelně využívána ve výchovně vzdělávací práci. Moderní dětskou literaturou je škola vybavena velmi dobře, vybavení současnou odbornou literaturou je dobré.

Tepelné a světelné podmínky, čistota, hygiena a pořádek jsou na velmi dobré úrovni. Materiálně technické podmínky školy jsou na průměrné úrovni.

Stanovený režim dne je v souladu s psychohygienickými požadavky. Děti měly dostatečný časový prostor pro pobyt venku, také jejich individuální potřebu spánku učitelky respektovaly. Škola pitný režim zajišťuje, avšak vzhledem k jeho umístění mimo dosah dětí, nebyl přirozeně využíván v průběhu celého dne.

Pro výchovně vzdělávací práci školy je charakteristický tradiční styl práce, převažuje forma činností frontálního charakteru. Spontánní a řízené činnosti nejsou vždy vyvážené. Činnosti dětí byly někdy přerušovány a omezovány frontálně organizovanými řízenými činnostmi a děti neměly vždy možnost započatou činnost dokončit.

Počty zapsaných dětí odpovídají pedagogickým, hygienickým i organizačním podmínkám.

Personálně je výchovně vzdělávací činnost zajištěna velmi dobře. Materiální a psychohygienické podmínky jsou dobré. Celkově jsou podmínky vzdělávací činnosti na průměrné úrovni.

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti

Ve výchovně vzdělávací činnosti učitelek převažovala organizovanost a řízenost nad citlivým využíváním vhodně připravovaných či náhodně vzniklých situací. Učitelky vycházely ze svých dlouholetých zkušeností, v některých činnostech užívaly rutinní, méně efektivní metody a formy práce. Zaměřovaly se zejména na plnění svých, někdy nepřiměřených úkolů, nerespektovaly vždy dominantní úlohu dětské hry a potřebu přirozeného učení. Hry dětí byly jednotvárné a obsahově chudé. Učitelky poněkud podcenily význam a roli dospělého při obohacování her a zejména při rozvoji dětské fantazie. Řízené činnosti probíhaly převážně frontálně, převládal v nich verbalismus a didaktismus. Dominance učitelek a orientace na plnění úkolů jednotlivých výchovných složek vedla často k potlačení přirozené aktivity a zájmu dětí. Poznatky dětí byly navozovány izolovaně, netvořily smysluplné celky, nenavazovaly na prožitky a praktické zkušenosti dětí. Zvolené metody a formy práce neposkytovaly dostatečný prostor pro aktivní učení, emoční prožívání ani pro sebeuplatnění mladších dětí.

Upevňování hygienických návyků i rozvoji samostatnosti při sebeobsluze věnovaly učitelky náležitou pozornost, v této oblasti dosahovaly dobrých výsledků. Na přípravě stolování se děti podílely, kultura a estetika stolování byla na dobré úrovni.

Častá frontálnost, nedostatečná nabídka činností, rutinní způsoby práce se odrážely v nedostatečné diferenciaci a individualizaci výchovy. Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti jsou spíše vyhovující.

Motivace a hodnocení

Činnosti dětí učitelky vhodně motivovaly, využívaly zejména vstupních motivačních metod. Při výchovně vzdělávacích činnostech oceňovaly dílčí úspěchy dětí a posilovaly jejich sebedůvěru. Nedostatečně však učitelky využívaly k rozvíjení dětských aktivit vnitřní motivace a zájmu dětí. Méně pozornosti věnovaly také jejich průběžnému motivování k činnostem. Poznatky a dovednosti dětí učitelky upevňovaly a prověřovaly někdy stereotypními metodami, které vždy neposkytovaly účinnou zpětnou vazbu. Rezervy zůstávají v posilování pozitivních hodnotových orientací, postojů a motivů jednání, ve vedení dětí k sebehodnocení a hodnocení ostatních.

Ve výchovně vzdělávacím působení školy převládala pozitivní motivace a hodnocení dětí. Méně učitelky hodnotily konkrétní projevy dětí, přiměřeně nerozvíjely jejich schopnost sebehodnocení. Úroveň motivace a hodnocení byla dobrá.

Interakce a komunikace

Učitelky společně s dětmi vytvořily pravidla jednání, která děti většinou akceptovaly. Komunikace mezi učitelkami a dětmi byla založená na vzájemné důvěře, při spontánních činnostech poskytovaly učitelky dětem dostatek příležitostí pro vyjádření přání a zážitků. V řízených činnostech však často převládal verbální projev učitelek a jednostranná komunikace. Kladené otázky neměly rozvíjející charakter, děti někdy jen plnily pokyny učitelek a měly méně podnětů pro aktivní komunikaci i rozvoj samostatného myšlení.

Úroveň interakce a komunikace je dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Kvalita plánování a přípravy vzdělávací činnosti, podmínky vzdělávací činnosti, motivace a hodnocení i interakce a komunikace byly dobré. Nedostatky byly zjištěny v organizaci, v nedostatečně promyšlené volbě forem a metod práce. Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti měly úroveň ještě vyhovující.

Celkově byla výchovně vzdělávací činnost školy na průměrné úrovni.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce vychází z analýzy podmínek školy, je zpracována v obecné poloze, nejsou ujasněny dlouhodobé, střednědobé a krátkodobé cíle. Hlavní úkoly pro školní rok 1999/2000 ředitelka zakotvila v ročním plánu, chybí však jejich konkretizace, úkoly jsou často zaměňovány s prostředky plnění a jejich realizace zůstává v obecné rovině, bez promyšleného plánování metod, forem a termínů plnění. Tato skutečnost neumožňuje ředitelce účinné vyhodnocení stanovených cílů, které by přispělo k sebereflexi školy. Koncepčnímu plánování chybí ujasněnost a cílevědomost.

Úroveň plánování je průměrná.

Organizování

Organizace provozu odpovídá podmínkám jednotřídní mateřské školy. Ve vnitřním řádu ředitelka stanovila práva a povinnosti zaměstnanců školy, ve vnějším řádu zakotvila práva a povinnosti rodičů. Povinná dokumentace školy je vedena řádně, přehledně a v souladu s § 45b zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Drobné formální nedostatky ředitelka odstranila v průběhu inspekce. Ochrana důvěrných informací a dat je zajištěna.

Přenos informací funguje především na neformálním základě. Důležité informace jsou zaměstnancům předávány na poradách, formou dokumentů k prostudování a jsou také

k dispozici na nástěnce. O výchovně vzdělávací práci jsou rodiče informováni na třídních schůzkách a prostřednictvím nástěnek. Každodenní kontakty s rodiči, vzhledem k dojíždění dětí z okolních obcí, jsou omezené. Učitelky proto rodiče často informují prostřednictvím písemných vzkazů. Tento systém se osvědčil a je funkční. Informovanost rodičů i zaměstnanců školy je zajištěna včas a v potřebném rozsahu.

Škola nabízí rodičům možnost zapojit se do života mateřské školy. Organizuje pravidelné besídky, výstavy, návštěvy divadelních představení ve Znojmě, plavecký výcvik. Ve spolupráci s rodiči zajišťuje škola společný týdenní pobyt rodičů a dětí na horách, výlety do přírody, zájezdy apod. S pedagogicko-psychologickou poradnou MŠ spolupracuje spíše nárazově při odkladech školní docházky. Pravidelný kontakt se spádovou základní školou komplikuje nevyhovující dopravní spojení. Mateřská škola se pravidelně zapojuje do akcí organizovaných obecním úřadem, prezentuje výsledky své práce na veřejnosti.

Organizační struktura mateřské školy je funkční a je na dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka uplatňuje demokratický styl řízení. Pro hodnocení zaměstnanců zpracovala kritéria, se kterými byli seznámeni, v souladu s nimi probíhá jejich odměňování. Obě pedagogické pracovnice se dle možností zúčastňují vzdělávacích akcí organizovaných SIŠ ve Znojmě (jejich účast je však limitována nutností zajistit provoz jednotřídní mateřské školy), pravidelně se zapojují do aktivit s ekologickým zaměřením. Další sebevzdělávání učitelek je založeno především na samostudiu. Poznatky ze studia současné odborné literatury, kterou je škola dobře vybavena, se však do vlastní výchovně vzdělávací práce příliš nepromítají. Sebevzdělávání učitelek probíhá nahodile, není systematické. Rezervy zůstávají v komplexním teoretickém vzdělávání, v účinném odborném a metodickém vedení učitelky, zejména pak ve schopnosti ředitelky inovovat řízení a pružně reagovat na nové podněty a současné trendy v předškolní výchově.

Úroveň vedení a motivování zaměstnanců je průměrná.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní systém je plánovitý, stanovené cíle jsou však velmi obecné. Chybí jejich aktualizace na základě zjištěných skutečností. Hospitační záznamy mají popisný charakter, nevyplývají z nich závěry, které by vedly k uvědomělému rozvoji práce učitelky. Odborné a metodické vedení ředitelky z nich není zřejmé. Kontrolní systém je málo pružný, neplní funkci zpětné vazby a je spíše formální.

Kvalita kontrolního systému je vyhovující.

Hodnocení kvality řízení

Úroveň plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků je průměrná. Nejslabším článkem řízení je systém kontroly, hodnocení a sebereflexe. Kontrolní systém neposkytuje účinnou zpětnou vazbu o kvalitě výchovně vzdělávací činnosti a má ještě vyhovující úroveň. Rezervy zůstávají také ve schopnosti ředitelky inovovat řízení, pružně reagovat na nové podněty a současné trendy v předškolní výchově.

Celkově je kvalita řízení průměrná.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace ve smyslu zákona č. 138/1995 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů
- Koncepce MŠ Tvořihráz
- Roční pracovní plán mateřské školy
- Třídní plány
- Přehled výchovné práce
- Personální dokumentace
- Zápisy z provozních porad
- Zápisy z pedagogických rad
- Zápisy z třídních schůzek
- Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti
- Výroční zpráva o činnosti MŠ ve školním roce 1998/1999
- Vnitřní řád školy
- Vnější řád školy
- Kniha úrazů
- Kritéria hodnocení
- Kapacitní listina

ZÁVĚR

Ve sledovaných oblastech je kvalita výchovně vzdělávací činnosti i řízení školy průměrná. ČŠI hodnotí celkově činnost školy jako průměrnou.

Finanční prostředky jsou využívány efektivně a v souladu s účelem jejich poskytnutí.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Školní inspektorka

Mgr. Hana Kališová

Hana Kališová v.r.

Ve Znojmě dne 16. května 2000

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 14.6.2000

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení

Podpis

Marie Mokrohajská

Marie Mokrohajská v.r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	29.6.2000	126 131/2000-11025
Zřizovatel	29.6.2000	126 132/2000- 11025

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		připomínky nebyly vzneseny